

Sessió informativa de la Comissió del Síndic de Greuges amb el síndic de greuges sobre el tractament en algunes escoles dels fets de l'1 d'octubre de 2017

359-00002/12

SOL·LICITUD I TRAMESA A LA COMISSIÓ

Presentació: síndic de Greuges (reg. 3510).

Comissió competent: Comissió del Síndic de Greuges.

Admissió a tràmit i tramesa a la Comissió: 16.05.2018.

4.89. Propostes d'iniciativa legislativa popular

Proposició de llei de l'etiquetatge i traçabilitat dels béns de consum

202-00008/12

OBERTURA DE LA TRAMITACIÓ

Reg. 3106 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 07.05.2018

Acord: de conformitat amb el que estableixen, concordadament, els articles 1 al 6 de la Llei 1/2006, de 16 de febrer, de la iniciativa legislativa popular, i 111.d i concordants del Reglament, s'acorda d'admetre a tràmit la Proposició de llei de l'etiquetatge i traçabilitat dels béns de consum; així mateix, de conformitat amb l'article 6.5 s'acorda de comunicar-ho a la Comissió de Control i a la Comissió Promotora de la Iniciativa Legislativa Popular, representada per Rosa Maria Rifà Sais, perquè la perfeccioni amb la recollida d'un mínim de 50.000 signatures degudament autenticades, de conformitat amb el que disposa la damunt dita llei.

Proposició de llei de l'etiquetatge i traçabilitat dels béns de consum

SUMARI

Exposició de motius

Títol I. Disposicions Generals

Capítol I. Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. Objecte

Article 2. Àmbit d'aplicació

Article 3. Definicions

Capítol II. Objectius i principis

Article 4. Objectius

Article 5. Principis

Títol II. Categorització dels productes de consum com a ètics i no ètics

Capítol I. Etiquetatge NFC

Article 6. Etiquetat NFC

Article 7. Informació sobre l'etiquetatge NFC

Article 8. Incompliment d'etiquetatge NFC

Capítol II. Categorització dels productes

Article 9. Distintiu de Producte Ètic

Article 10. Formulari Ètic

Capítol III. Sistema de punts

Article 11. Puntuació de les respostes

Article 12. Puntuació i classificació del producte

Capítol IV. Visibilitat de la informació

Article 13. Visibilitat de la informació en l'etiquetatge

Títol III. Sistema de verificació
Capítol I. Verificació prèvia
Article 14. Verificació prèvia
Capítol II. Inspeccions anuals i certificació
Article 15. Inspecció
Article 16. Pèrdua del distintiu
Article 17. Certificació del producte

Exposició de motius

I

L'article 123 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de consum. A banda d'això, cal tenir en compte que els drets de les persones que gaudeixen de la condició de consumidores i usuàries estan protegits, d'acord amb el que disposen els articles 28, 34 i 49 de l'Estatut d'autonomia. L'article 51 de la Constitució també disposa que els poders públics han de garantir la defensa dels consumidors i dels usuaris i han de protegir-ne amb procediments eficaços la seguretat, la salut i els legítims interessos econòmics.

Històricament els hàbits de consum han estat una manifestació de l'estil de vida de la societat existent en cada moment, de manera que l'evolució de la societat ha comportat una modificació en les pautes de comportament dels consumidors i, en conseqüència, del consum en sí mateix. En aquest sentit, en una societat cada vegada més sensible al creixement just, sostingut i sostenible i amb respecte al medi ambient, cal impulsar iniciatives que apostin per la producció sostenible i ètica.

Per aquest motiu, s'ha cregut convenient desenvolupar una normativa que impulsi a les empreses a ser transparents i donar informació veraç sobre l'origen i els processos productius dels productes amb l'objectiu de que la pròpia competència en el mercat porti a les empreses a produir d'una manera ètica. La informació transparent sobre l'origen i la traçabilitat dels productes es configura així com un valor afegit pels consumidors que els permet incorporar en el procés de compra un tercer criteri (addicional al criteri de qualitat o imatge i preu) que és el criteri ètic i que possibilita que els consumidors puguin escollir, amb coneixement de causa, aquells productes que han estat fabricats respectant principis ètics. No es tracta d'imposar a les empreses obligacions de producció basades en la ètica i la sostenibilitat, sinó de proporcionar als consumidors la possibilitat de conèixer l'origen i procés productiu dels productes per tal de que puguin escollir, de manera lliure i informada, els productes que volen adquirir.

Una de les maneres per assolir els objectius indicats és a través de l'etiquetatge dels productes. D'aquesta manera, es pretén que els productes de consum incorporin en el seu etiquetatge informació sobre l'origen i traçabilitat del producte en qüestió en base a criteris ètics, a través de la tecnologia NFC (*Near Field Communication*) que permet que el consumidor, des del mòbil i sense haver de descarregar-se cap aplicació, pugui obtenir la informació sobre la traçabilitat dels productes des d'un punt de vista ètic passant o acostant el mòbil per sobre de l'etiqueta NFC.

La iniciativa legislativa popular apareix, doncs, com la fórmula per donar impuls a aquesta preocupació ciutadana.

II

La Llei s'estructura en 3 títols i 8 capítols.

En el Títol Preliminar es detalla l'objecte i àmbit d'aplicació de la Llei i defineix els conceptes bàsics i principals emprats en la mateixa.

El Títol I està destinat a detallar i concretar els principis i objectius enumerats en aquesta exposició de motius i que es consideren els principis centrals de la Llei.

El Títol II estableix els requisits que han de reunir els productes per poder ser considerats com a productes ètics, és a dir, que en la seva producció i distribució s'han observat els principis ètics generalment acceptats i s'ha realitzat de manera justa, sostenible i respectant el medi ambient. Així mateix, s'estableix un sistema de

punts per classificar els béns de consum en diferents categories en funció del compliment dels estàndards ètics previstos en aquesta Llei.

El Títol III estableix la necessitat d'establir un mecanisme de verificació prèvia i posterior que permetin assegurar el compliment de la present Llei en tot moment.

Aquesta Iniciativa Legislativa Popular presenta, per tant, una llei innovadora i important pel desenvolupament just i sostenible de la societat.

Títol I. Disposicions generals

Capítol I. Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. Objecte

La present Llei té per objecte la regulació de l'etiquetatge dels béns de consum, mitjançant un sistema que proporciona informació ètica sobre l'origen i la traçabilitat dels béns de consum, a través de l'etiquetatge amb el sistema NFC.

Article 2. Àmbit d'aplicació

La present Llei serà d'aplicació a tots els béns de consum comercialitzats en el territori de Catalunya, amb indiferència de si han estat produïts en territori espanyol o en l'estranger.

Article 3. Definicions

Als efectes de la present Llei s'entendrà per:

a) NFC: significa «*Near Field Communication*» i es tracta d'una tecnologia basada en el contactless que permet la comunicació inalàmbrica i l'intercanvi de dades. En els presents efectes, mitjançant un xip (lector) incorporat en l'etiqueta del producte proporciona informació sobre l'origen i procés productiu del mateix, obrint-se l'aplicació passant o acostant el mòbil per sobre del xip.

b) Producte Gold: aquell producte que ha obtingut 100 punts en el sistema de punts que es descriu en l'article 11.

c) Producte Verd: aquell producte que ha obtingut entre 90 i 99 punts en el sistema de punts que es descriu en l'article 11.

d) Producte Taronja: aquell producte que ha obtingut entre 66 i 89 punts en el sistema de punts que es descriu en l'article 11.

e) Producte Vermell: aquell producte que ha obtingut entre 0 i 65 punts en el sistema de punts que es descriu en l'article 11.

f) Béns de consum: béns finals del procés de producció que satisfan directament necessitats dels consumidors.

Capítol II. Objectius i principis

Article 4. Objectius

La present Llei té per objectiu que:

a) Les empreses siguin més transparents envers als factors vinculats amb l'origen i el procés de producció dels béns de consum que fabriquen com són: una jornada laboral dins la legalitat; respecte pels drets humans, laborals, de seguretat i salut dels treballadors; equitat salarial entre homes i dones; absència de mà d'obra infantil; respecte del medi ambient; cruelty free (la no utilització d'animals com prova de laboratori); proporció ètica entre els costos de producció i el preu final del producte.

b) Les empreses proporcionin informació veraç sobre l'origen i procés productiu dels seus productes.

c) Facilitar als consumidors la màxima informació sobre l'origen, els processos productius del producte i la seva composició.

d) Incentivar a les empreses a produir de manera ètica.

e) Inculcar als consumidors l'hàbit de comprar productes ètics per col·laborar i incentivar un consum ètic i sostenible que redundi en el creixement sostenible de la societat.

Article 5. Principis

La present Llei es fonamenta en els següents principis:

a) Conscienciació del consumidor: s'ha de conscienciar al consumidor de la importància de conèixer l'on, el com i en quines condicions i amb què s'ha elaborat el producte.

b) Dret a ser informat: tot consumidor té dret a ser informat de tots els elements que conformen el producte, des del seu origen, a tot el que estigui vinculat amb el seu procés de producció fins a la seva venda.

c) Transparència: implicar a les empreses a facilitar tota la informació relacionada amb el producte, des del seu origen fins al procés productiu aplicat al mateix.

d) Veracitat: comprometre a les empreses a facilitar informació verídica sobre el producte, doncs aquesta és corroborada posteriorment per una auditoria.

e) ADN: conèixer l'ADN del producte entès com totes les fases per les que ha passat el bé de consum (des de la seva concepció fins la seva comercialització) a fi discernir si el mateix pot gaudir del tret característic d'ètic.

f) Sostenibilitat: aconseguir una producció sense comprometre la capacitat de les futures generacions, garantint l'equilibri entre creixement econòmic, cura del medi ambient i benestar social.

Títol II. Categorització dels productes de consum com a ètics i no ètics

Capítol I. Etiquetatge NFC

Article 6. Etiquetatge NFC

Tots els béns de consum que es comercialitzin en el territori de Catalunya hauran d'incorporar en el seu etiquetatge la tecnologia NFC, la qual permet identificar, a través del terminal mòbil, l'origen i la traçabilitat del producte i determinar el grau de compliment amb els requisits de transparència i ètica previstos en aquesta Llei.

Article 7. Informació sobre l'etiquetatge NFC

Totes les empreses productores així com les grans superfícies i botigues on es comercialitzin els béns de consum subjectes a aquesta Llei hauran d'indicar de manera visible i clara que els béns de consum que comercialitzen tenen l'etiquetatge NFC.

Article 8. Incompliment d'etiquetatge NFC

En el reglament que desenvolupi aquesta Llei s'establirà el sistema sancionador per l'incompliment de les disposicions previstes en aquesta Llei.

Capítol II. Categorització dels productes

Article 9. Distintiu de Producte Ètic

Els productes de consum es podran classificar en diferents nivells d'ètica en funció de les respostes donades a través del Formulari Ètic que s'indica en l'article 10 i el sistema de punts previst en l'article 11 següent.

En l'etiquetatge NFC es distingirà entre els diferents tipus de productes en diferents colors:

- a) Producte Daurat: l'etiquetatge NFC serà de color daurat.
- b) Producte Verd: l'etiquetatge NFC serà de color verd.
- c) Producte Taronja: l'etiquetatge NFC serà de color taronja.
- d) Producte Vermell: l'etiquetatge NFC serà de color vermell.

Article 10. Formulari Ètic

La classificació dels productes entre les diferents categories es realitzarà a través de la complimentació del Formulari Ètic, en el qual s'estableixen els paràmetres de transparència i ètica que es consideren òptims per garantir l'ètica i transparència de l'origen i procés productiu dels béns de consum.

Les empreses estaran obligades a complimentar el Formulari Ètic que s'adjunta com Annex 1. El Formulari Ètic es contestarà mitjançant puntuació de 0 a 3 punts a cadascuna de les preguntes formulades, essent 0 punts un compliment nul del requisit en qüestió i 3 punts un compliment íntegre. El Formulari Ètic s'haurà de complimentar de manera verídica i responsable, incorrent, en cas de falsedat, en les responsabilitats que determinen les lleis.

Les respostes facilitades en el Formulari Ètic han de poder ser comprovables tal i com s'indica en el Títol III d'aquesta Llei.

Capítol III. Sistema de punts

Article 11. Puntuació de les respostes

Les respostes facilitades per l'empresa productora en el Formulari Ètic es puntuaran d'acord amb el sistema de punts previst en l'Annex 2. El sistema de punts adjudica un determinat número de punts a cada requisit en funció de la resposta facilitada, resultant una puntuació final que pot anar de 0 a 100 punts.

a) Si un cop aplicat el sistema de punts en resulta una puntuació de 100 punts, el producte serà distingit amb l'etiqueta NFC daurada.

b) Si un cop aplicat el sistema de punts en resulta una puntuació entre 90 i 99 punts, el producte serà distingit amb l'etiqueta NFC verda.

c) Si un cop aplicat el sistema de punts en resulta una puntuació entre 66 i 89 punts, el producte serà distingit amb l'etiqueta NFC taronja.

d) Si un cop aplicat el sistema de punts en resulta una puntuació entre 0 i 65 punts, el producte serà distingit amb l'etiqueta NFC vermella.

Article 12. Puntuació i classificació del producte

Les empreses i els productes només podran utilitzar els distintius de Producte Daurat, Verd o Taronja un cop s'hagi procedit a la verificació oportuna per part de l'empresa dipositària de la informació segons s'estableix en l'article 14 següent, en quin moment s'adjudicarà la puntuació i categoria corresponent.

En el supòsit de que un cop aplicat el sistema de punts s'hagués obtingut una puntuació inferior o igual a 65 punts, s'aplicarà automàticament el distintiu vermell en l'etiquetatge NFC i es comunicarà a l'empresa.

Capítol IV. Visibilitat de la informació

Article 13. Visibilitat de la informació en l'etiquetatge

La informació que apareixerà en el terminal mòbil del consumidor acostant o passant el mateix per sobre l'etiquetatge NFC serà la següent:

- a) Categoria per colors
- b) Puntuació
- c) Puntuació desglossada per les diferents categories previstes en el Formulari Ètic
- d) Descripció del producte
- e) Així com qualsevol altre tipus d'informació que pugui ser convenient a elecció de l'empresa productora

Títol III. Sistema de verificació

Capítol I. Verificació prèvia

Article 14. Verificació prèvia

Un cop les empreses productores de béns de consum hagin completat el Formulari Ètic previst en l'article 10 anterior i del mateix en resulti una puntuació de 66 punts o superior, les respostes donades seran verificades per l'empresa dipositària de la informació.

Als efectes de verificar les respostes facilitades per l'empresa productora en el Formulari Ètic, l'empresa dipositària de la informació tindrà la potestat de sol·licitar totes les proves que consideri convenientes.

Capítol II. Inspeccions anuals i certificacions

Article 15. Inspecció

Les condicions per gaudir dels distintius de Producte Ètic (categoria Daurada, Verda i Taronja) seran verificades amb caràcter anual per part de l'empresa dipositària de la informació. Així mateix, i amb caràcter extraordinari, s'haurà de realitzar aquesta inspecció sempre que es realitzin modificacions substancials en l'origen o en el procés de producció del producte que puguin repercutir en el sentit de les respostes facilitades en el Formulari Ètic.

L'empresa dipositària de la informació tindrà la facultat per sol·licitar els documents i proves que consideri convenients.

En el supòsit de que la verificació sigui positiva i, per tant, el producte pugui seguir gaudint de la distinció de Producte Ètic (categoria Daurada, Verda o Taronja).

Article 16. Pèrdua del distintiu

En el supòsit de que d'aquesta verificació es detectés que l'empresa productora no compleix amb algun dels requisits previstos en el Formulari Ètic, perdrà el dret a utilitzar el distintiu corresponent fins que pugui demostrar el compliment dels mateixos i del sistema de punts previst en aquesta Llei. En aquest supòsit, l'empresa dipositària de la informació modificarà automàticament la classificació del producte en l'etiquetatge NFC.

Article 17. Certificació

Les empreses podran sotmetre voluntàriament els seus processos a certificació per part d'empreses certificadores autoritzades i fet constar aquestes certificacions dins l'etiquetatge en el format NFC.

Annex 1. Ítems del formulari ètic a completar per l'empresa productora i proveït per l'empresa verificadora dipositària

En l'elaboració del nostre producte

1. Aquest producte ha estat manipulat per mà d'obra infantil
2. En l'elaboració d'aquest producte, les nostres condicions de treball respecten els drets humans, les normes de seguretat i salut dels nostres treballadors (ergonomia, riscos laborals i higiene laboral)
3. En l'elaboració d'aquest producte, garantim l'equitat salarial:
 - 3.a) Home / Dona
 - 3.b) Dins l'empresa (qui més cobra / qui menys cobra)
 - 3.c) Ajustats al conveni col·lectiu
4. En l'elaboració d'aquest producte, garantim la relació ètica entre els costos de producció i el preu final del producte
5. En l'elaboració d'aquest producte, de cap manera utilitzem animals per provar els nostres productes i/o aquests han estat maltractats
6. En l'elaboració d'aquest producte, garantim l'ús de matèries primeres ètiques
7. En l'elaboració d'aquest producte, garantim que els nostres treballadors tenen una jornada laboral que compleix les hores establertes segons conveni
8. En l'elaboració d'aquest producte, garantim el respecte al medi ambient: gestió de residus, ús de materials reciclats/bles i emissions.
9. En l'elaboració d'aquest producte, garantim la proximitat dels nostres processos i/o en el cas de passar per processos externalitzats en garantim la comprovació dels altres 9 ítems d'aquest mateix formulari
10. En l'elaboració d'aquest producte garantim la contractació justa acordat a conveni col·lectiu:
 - 10.a) Tots els nostres treballadors estant contractats d'acord amb la responsabilitat del seu lloc de treball
 - 10.b) El nostre procés de contractació no és discriminatori
 - 10.c) Complim el % obligatori de contractació de persones amb discapacitat

Annex 2. Sistema de punts

	Ítem	0	1	2	3	Punts
15	Tant per cent	0			15	
1	Aquest producte ha estat manipulat per mà d'obra infantil					0
15	Tant per cent	0	5	10	15	
2	En l'elaboració d'aquest producte, les nostres condicions de treball respecten els drets humans, les normes de seguretat i salut dels nostres treballadors (ergonomia, riscos laborals i higiene laboral)					0
10	Tant per cent	0	3,3	6,6	10	
3	En l'elaboració d'aquest producte, garantim l'equitat salarial: Home - Dona / Dins l'empresa (qui més cobra / qui menys cobra) / Ajustats al conveni col·lectiu					0
10	Tant per cent	0			10	
4	En l'elaboració d'aquest producte, garantim la relació ètica entre els costos de producció i el preu final del producte					0
10	Tant per cent	0			10	
5	En l'elaboració d'aquest producte, de cap manera utilitzem animals per provar els nostres productes i/o aquests han estat maltractats					0
5	Tant per cent	0	1,7	3,4	5	
6	En l'elaboració d'aquest producte, garantim l'ús de matèries primeres ètiques					0
10	Tant per cent	0	3,3	6,6	10	
7	En l'elaboració d'aquest producte, garantim que els nostres treballadors tenen una jornada laboral que compleix les hores establertes segons conveni					0
10	Tant per cent	0	3,3	6,6	10	
8	En l'elaboració d'aquest producte, garantim el respecte al medi ambient: gestió de residus, ús de materials reciclats/bles i emissions					0
5	Tant per cent	0	1,7	3,4	5	
9	En l'elaboració d'aquest producte, garantim la proximitat dels nostres processos i/o en el cas de passar per processos externalitzats en garantim la comprovació dels altres 9 ítems d'aquest mateix formulari					0
10	Tant per cent	0	3,3	6,6	10	
10	En l'elaboració d'aquest producte, garantim la contractació justa acordat a conveni col·lectiu: tots els nostres treballadors estant contractats d'acord amb la responsabilitat del seu lloc de treball, el nostre procés de contractació no és discriminatori, complim el % obligatori de contractació de persones amb discapacitat					0
					Puntuació final	0

Descripció del sistema de puntuació

Ítem 1:

Valor: 15% del total

Puntuació: 0 punts / 15 punts

Ítem 2:

Valor: 15% del total

Puntuació: 0 punts / 5 punts / 10 punts / 15 punts

Ítem 3:

Valor: 10% del total

Puntuació: 0 punts / 15 punts

Ítem 4:

Valor: 10% del total

Puntuació: 0 punts / 10 punts

Ítem 5:

Valor: 10% del total

Puntuació: 0 punts / / 10 punts

Ítem 6:

Valor: 5% del total

Puntuació: 0 punts / 1,7 punts / 3,4 punts / 5 punts

Ítem 7:

Valor: 10% del total

Puntuació: 0 punts / 3,3 punts / 6,6 punts / 10 punts

Ítem 8:

Valor: 10% del total

Puntuació: 0 punts / 3,3 punts / 6,6 punts / 10 punts

Ítem 9:

Valor: 5% del total

Puntuació: 0 punts / 1,7 punts / 3,4 punts / 5 punts

Ítem 10:

Valor: 10% del total

Puntuació: 0 punts / 3,3 punts / 6,6 punts / 10 punts

Descripció dels barems per colors per categoritzar l'origen ètic del producte

Vermell: 0-65 punts

Taronja: 66-89 punts

Verd: 90-99 punts

Gold: 100 punts

N. de la r.: L'informe jurídic sobre aquesta iniciativa legislativa popular es pot consultar al Portal de la Transparència del Parlament de Catalunya.
